Astroloji nedir, ne değildir?

Aleyna Hanım: “Astroloji nedir? Caiz midir? Yıldızın düşük demek ne demektir? Komşu kadın yıldıznameye bakarak geçimini sağlıyor. Kazancı helâl midir? Bizlere yapmış olduğu ikramdan yiyebilir miyiz?”

ASTROLOJİ AYAĞININ UCUNU BİLE GÖRMEKTEN ÂCİZDİR

Eskilerin yıldızname dediği şimdilerin astrolojisi falcılıktır. İstikbale karşı körlüktür. Değil kaderi okumak, değil yarını tahmin etmek, ayağının ucunu bile görmekten acizdir.

Yıldızname falcılık olunca elbette caiz değildir ve haramdır.

İlm-i Nücum başlangıçta, gökyüzünü araştırmayı ve gökle ilgili bütün bilgilerden faydalanmayı konu alan bir ilim olarak doğdu ve gelişti.

Sonraları ise astronomi ve astroloji olarak iki ana dala ayrıldı.

Beş duyu ile keşfedilebilen pozitif bilgiler, astronominin konusu olurken; hayalî bilgiler, gaybtan haber alma merakları, yarını keşfetme hülyaları, muhtelif karakterlerin oluşumu bilgileri gibi gaybî bir takım tahminler ve gerçeklerle örtüşmeyen yorumlar da astrolojinin ilgi alanı haline geldi. Astroloji ilm-i nücumun sembolik grafik ve burçlarını umarsızca fal hesaplarında kullandı. Bugün adına yıldızname denilen şey işte budur.

ASTROLOJİ NASIL DOĞDU?

Batıda Batlamyus nazariyesine dayanan astroloji, doğuda Hint ve Sâbiî geleneklerinde kendisine zemin buldu. Batlamyus’a göre gök cisimlerinden yayılan şuâlar, yeryüzündeki varlıkların karakterlerini ve tabiatlarını etkisi altına alırlar ve kendi karakterlerini temsil etmeye yöneltirler. Bu nazariyeye göre gökyüzünde kırk sekiz yıldız kümesi, yani burç vardır. Güneş bir yıl boyunca bu burçlardan on iki tanesine uğrar. Güneşin her burçta yaydığı şuâ ve ışınlar insanların karakterleri

üzerinde derin izler bırakırlar. Sâbiîlere göre, yeryüzündeki bütün değişiklikler gök cisimlerinin özel yapıları ve hareketleri ile ilişkilidir. İnsanın her türlü saadet ve bedbahtlığı gök cisimlerinin ve feleklerin özel yapı ve hareketlerinden kaynaklanmaktadır. Sâbiîler, insanların karakter ve tabîatlarını tamamen feleklerin yönlendirdiğine inanırlar.

Hint geleneği ise, yıldızların özelliklerinden hüküm çıkarmıştır. Bu gelenekte Zuhal yıldızı saadetin kaynağıdır ve her türlü saadet buradan verilmektedir. Ayın bir aylık seyrinde yirmi sekiz menzil vardır. Ay her bir menzile girdikçe yeryüzündeki varlıklar farklı şekillerde bundan etkilenirler.

Görüldüğü gibi astroloji, yıldızname, burççuluk bir Müslüman geleneği bile değildir. Putperestlere ait bir gelenektir.

Zamanla halkın dilinde yer bulan "yıldızın düşük" veya birisi ile ilgili olarak "onunla yıldızım barışmaz" gibi sözler bu eski ve ilkel geleneklerden kalmıştır. Gerçeklikle alâkası yoktur.

ASTRONOMİ İSE MAKBULDÜR

Pozitif bir ilim olan astronomiyi Kur'ân'ın tasvip ve teşvik ettiğinde ise asla şüphe yoktur.

Kur'ân insanları gökyüzünü keşfetmeye çağırır. Cenâb-ı Hak, güneş ve ay ışığından, yılların sayı ve hesabının bilinmesi için ayın menzillerine1; yıldızlarla yön tayininden2, yıldızların batışına3; göğün yedi kat üzerine yaratılışından ve ayın aydınlığından, güneşin ışığına4; göğün yarılışından, yıldızların dağılıp dökülüşüne5; burçlarla donatılmış gök yüzünden6, güneşin yörüngesindeki hareketine ve gök cisimlerinin yörüngelerine7 kadar beşeriyetin nazar-ı dikkatini semâya ve gök cisimlerinin incelenmesine çeker.

Ancak hiç şüphesiz Kur'ân'ın gök cisimlerine dikkat çekişinin en mühim maksadı Allah'ın büyüklüğünün, saltanatının ve muhtelif tecellilerinin müşahede edilmesini sağlamak ve Tevhîd'i ispat etmektir.

GÖKYÜZÜ, ANCAK TEFEKKÜR EDİLMELİDİR

Risâle-i Nûr, Kur'ân'a bağlı olarak ayı, güneşi, yıldızları, gök cisimlerini ve semâvâtı bolca tefekkür sâhâsına çeker; ama hiçbir zaman astroloji malzemelerini kullanarak ve burçlara dayanarak gelecek veya gaybî yorumlara yer vermez. Hiç şüphesiz, bu mânâda burçlarla ilgili yorumlara inanılmasını da onaylamaz. On Dördüncü Lem'a'da

değinilen burçlar, İlm-i Nücumun teşbîhâtı arasında yer alan burçlardan başkası değildir.8

Binâenaleyh, ilm-i nücum, yani astronomi bir ilim dalıdır. Bu tamam.

Burçlardan gaybî haberler üretmek ve astrolojik gelecek hesapları yapmak ise Tevhîd inancına aykırıdır.

Bu işlerden para kazanmak da haliyle caiz değildir. Fakat kişinin başka kazancı varsa, dostluğu öldürmemek ve iletişimi koparmamak için helâl kazancından ikram ettiği şeklinde hüsn-ü zan edilerek ikramından yenilir.

Dipnotlar:
1- Yunus Sûresi, 10/5.
2- Nahl Sûresi, 16/16.
3- Necm Sûresi, 53/1.
4- Nuh Sûresi, 71/15-16.
5- İnfitâr Sûresi, 82/1, 2.
6- Burûc Sûresi, 85/1.
7- Yâsin Sûresi, 36/38-40.
8- Lem’alar, s. 96.